

- ۱- بسیاری از لطیفه‌ها بر اساس پدید آمده‌اند.
- ۲- نوع دلالت لفظ بر معنا را در کلماتی که زیر آنها خط کشیده، معین کنید.
- الف) برای خروج از مدرسه باید از مدرسه اجازه گرفت.
- ب) نقاش بعد از نقاشی مدرسه، با مدیر تسویه حساب کرد.
- ج) مدرسه من نزدیک خانه ام می باشد
- د) من در سال آینده به مدرسه دیگری نمی روم.
- ۳- در عبارات زیر نوع مغالطات را تشخیص دهید. (توسل به معنای ظاهری نگارش کلمات - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - تعمیم شتاب زده - تمثیل ناروا)
- الف) پسر من دارم میرم خرید به کبریت دست نزن. - پسر: نه ماما من خودم فندک دارم!
- ب) رفته بودم هیئت مداح باناله داد میزد کی از وضع شام خبرداره؟ گفتم حاجی من الان از آشپزخونه میام، قیمه است!
- ج) مادر در حال خواباندن کودک بود که سرش شکست.
- د) روزنامه‌ی امروز صبح مقاله‌ای داشت درباره نوجوانی که به جرم سرقت دستگیر و اخراج شده بود. به نظر من تمام نوجوانانی که نتوانند در مدرسه درس بخوانند به فساد و جنایت کشیده می شوند.
- ه) اجناس شرکت تقال بسیار معتبر است بنابراین اجناس شرکت تیفال هم معتبر خواهد بود.
- و) انگور شیرین است. شیرین معشوق فرهاد است. پس انگور معشوق فرهاد است.

(ح)

(ز) وقتی مامانت میگه به کیک دست نزن!!!

- ۴- نوع دلالت را در الفاظی که زیرشان خط کشیده شده است، مشخص کنید. (مطابقی تضمینی - التزامی)
- الف) تیم ورزشی ما در بازی امروزر شیر است.
- ب) شیر در تله گرفتار شد.
- ج) شیر بیچاره تبدیل به یقهی پالتوی خز گرانبها شد.

۵- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام یک از انواع مغالطه می شود؟

- الف) اساس بسیاری از لطیفه ها می باشد.
- ب) جناس تام می تواند باعث ایجاد آن شود.
- ج) صحت علائم سجاوندی در آن مطرح است.

۶- در صورتی که لفظ تکرار شده در مقدمات یک استدلال معنایی یکسان نداشته باشد و با این وجود از قیاس نتیجه گرفته شود، با چه مغالطه ای روبه رو هستیم؟

۷- در عبارات: «از شنیدن صدای زنگ گوشی تلفن، به پشت خط بودن کسی پی بردن ... نامیده می‌شود»، «به تاب زلف دلاویز و گشت و سوگند که تاب ز دل دیر آشنای ما بردی»، دلالت تاب اول دلالت ... است و تاب دوم دلالت ... است و «من ملک بودم و فردوس برین جایم بود / آدم آورد در این دیر خراب آبادم» دلالت خراب آباد دلالت ... است.

۸- در عبارات «آرزو دختر رئیس است، آرزو خیالی دست نیافتنی است، پس دختر رئیس خیالی دست نیافتنی است» و عبارت «میل دارید با ما غذا بخورید؟ نه میل ندارم» چه نوع خطای اندیشه (مغالطه) به ترتیب به کار رفته است؟

۹- اشتباه حفظ کردن آثار مشاهیر خطایی ... است و برداشت اشتباه از جمله «عین آنجا را هرگز ندیده‌ام» خطایی ... است که منشاء آن خطای ... می‌باشد.

۱۰- به ترتیب در هر یک از مغالطه‌های توسل به معنای ظاهری زیر، بر معنای ظاهری کدام کلمه تأکید شده است؟

(الف) «من همیشه حرف آخر را می‌زنم. به همسرم می‌گویم: چشم»

(ب) «اگر حس می‌کنی خیلی بارت هست، برایت یک گاری بگیرم!»

۱۱- به‌ترتیب نوع عبارت‌های زیر موجب چه نوع مغالطه‌ای است؟

الف) این عرض برای زراعت مساعد نیست.

ب) او برای مصاحبه‌ای سه روزه با علی به مشهد رفت.

ج) به نظر رضا موسوی دانش‌آموز با کمالاتی است.

۱۲- تعیین کنید، عبارت زیر صحیح یا غلط می‌باشد. (ص / غ)

«رستم بر اسب نشست، دستی بر سرش کشید و حرکت کرد؛ مغالطه از نوع علائم سجاوندی دارد.»

۱۳- به‌ترتیب به چه منظور به مبحث الفاظ در منطق توجه می‌شود و چرا از الفاظ استفاده می‌کنیم؟

۱۴- در تبلیغ یک کرم ضد آفتاب که تولید کشور فرانسه است نوشته شده: «در فرانسه آفتابی شوید.» این جمله زمینه‌ساز چه مغالطه‌ای است؟

۱۵- به‌ترتیب در دو عبارت «عفو لازم نیست اعدامش کنید.» و «به اندازه کافی عرض همراه داشت.» چه نوع مغالطه‌ای وجود دارد؟

۱۶- نوع دلالت الفاظ را در هر مورد با ذکر دلیل بنویسید.

الف) بانک را دزد برد.

ب) خانه ام را رنگ کردم.

ج) کتابم را فروخته ام.

۱۷- در عبارت زیر ۳ مغالطه بیابید و نوع آن را مشخص کنید.

پادشاه برای بازدید ۵ روزه از بغداد به شهر آن‌ها رفت، او بر اسب نشست و دستی بر سرش کشید و راهی بغداد شد. او جشنی ترتیب داد و از مردم خواست انتقادات و نظرات خود را در مورد او بگویند او گوشزد کرد که مردم می‌توانند به راحتی نظرشان را بگویند و خون هیچ‌کس در شهر ریخته نخواهد شد، دو نفر در مورد خشم پادشاه اظهار نظر کردند. «یکی گفت: خشم شما همواره باعث ترس ما می‌شود.» و نفر دوم گفت: «خشم شما آنقدری است که، باعث صلابت و قدرت شما در بین مردم شده.» منتقد اول را به خارج از شهر برده و گردن زدند.

۱۸- به ترتیب چه عاملی در عبارات زیر باعث بروز خطای اندیشه می‌شود و مغالطه به وجود آمده ناشی از چیست؟

«سعید همسایه‌اش را تکریم می‌کند، او فرد متدینی است. - رستم بر اسب نشست، دستی بر سرش کشید و حرکت کرد.»

۱۹- زیر هر یک از مفاهیم زیر را که مشترک لفظی می باشند. خط بکشید.

باز - حیوان - مثلث - عین - توپ - انسان - شیر

۲۰- با کلمه ی روستا دو جمله بسازید که یکبار لفظ روستا در آن معنای دلالت التزامی دهد و دیگر بار دلالت مطابقی.

سوال ۱
اشتراک لفظ.

سوال ۲
الف) التزامی ب) تضمنی ج) مطابقی د) مطابقی

سوال ۳

الف) توسل به معنای ظاهری ب) اشتراک لفظ ج) ابهام در مرجع ضمیر

د) تعمیم شتاب زده ه) اشتراک لفظ ز) توسل به معنای ظاهری ح) نگارش کلمات

سوال ۴

الف) التزامی ب) مطابقی ج) تضمنی

سوال ۵

الف و ب: اشتراک لفظ

ج: شیوه نگارشی کلمات

سوال ۶

برای مثال استدلالی با مقدمات «شیر کلسیم دارد + شیر حیوان جنگل است»، لفظ تکرار شده (شیر) معنای یکسانی ندارد و با نتیجه گرفتن از این استدلال مغالطه اشتراک لفظ روی می دهد.

سوال ۷

راهنمایی ذهن انسان از چیزی به امر دیگری را «دلالیت» می گویند؛ دلالیت انواعی دارد که مطابقی و تضمنی و التزامی از انواع دلالیت می باشند. دلالیت التزامی دلالیت لفظ بر معنایی است که بر لازمه یک شیء دلالیت می کند و تاب اول و دوم هر دو دلالیت «التزامی» هستند در تاب اول منظور همه موی معشوق است و در تاب دوم منظور توانایی است. منظور از خراب آباد نیز کنایه از دنیا است، پس این مفهوم هم دلالیت «التزامی» است.

سوال ۸

در مثال اول آرزو در دو بخش دارای دو معنی جداگانه است و مغالطه «اشتراک لفظ» است و در عبارت دوم «ابهام در مرجع ضمیر» صورت گرفته است. (به علت دوپهلوی بودن عبارت)

سوال ۹

اشتباه حفظ کردن آثار مشاهیر از خطاهای مربوط به ذهن و اندیشه است. اما جمله «عین آنجا را هرگز ندیده‌ام» مغالطه اشتراک لفظ دارد که خطایی ذهنی، ناشی از خطای لفظی است.

سوال ۱۰

الف) حرف آخر زدن به دلالیت مطابقی یعنی «آخرین سخن را گفتن» اما به دلالیت التزامی کنایه از «قدرت داشتن» است. ب) بارت هست به دلالیت التزامی یعنی «اطلاعات و آگاهی داشتن» و به دلالیت مطابقی یعنی «بار بر دوش داشتن».

سوال ۱۱

معانی را می توان به دو صورت کتبی و شفاهی به دیگران منتقل کرد. بنابراین اشتباه در کتابت و نگارش می تواند باعث پدید آمدن خطای ذهن شود. این خطا می تواند به دلیل عدم رعایت سجاوندی و حرکات ناشی از دیکته کلمات می باشد.

براساس توضیحات فوق در رابطه با مورد اول دیکته نادرست، مورد دوم و مورد سوم مغالطه ناشی از عدم رعایت علائم سجاوندی می باشد.

سوال ۱۲

غ، زیرا مغالطه از نوع ابهام در مرجع ضمیر است.

سوال ۱۳

از آن جا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود و ما برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کنیم.

سوال ۱۴

استفاده از عبارت دویپهلوی می‌تواند منجر به مغالطه ابهام در عبارت شود. این جمله هم به معنای این است که به فرانسه بروید و هم به معنای این است که در فرانسه مقابل آفتاب قرار بگیرید.

سوال ۱۵

عبارت «عفو لازم نیست اعدامش کنید» را با تغییر در علائم سجاوندی به دو صورت «عفو، لازم نیست اعدامش کنید.» و یا «عفو لازم نیست، اعدامش کنید» می‌توان در نظر گرفت؛ هم‌چنین در عبارت دوم کلمه «عرض» باید به شکل «ارز» نوشته شود.

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی کلمات» می‌شود. این خطا می‌تواند به جز علائم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته کلمات نیز باشد.

سوال ۱۶

الف) لفظ بانک تنها بر پول‌ها دلالت دارد و شامل هیچ بخش از بانک نمی‌شود به این نوع دلالت که بر لازمه یک شی دلالت می‌کند دلالت التزامی می‌گویند.

ب) تضمینی در این دلالت متضمن بخشی از معنای اصلی لفظ است.

ج) دلالت مطابقی لفظ کتاب بر کل کتاب دلالت دارد

سوال ۱۷

۱- مغالطه اول: پادشاه برای بازدید ه روزه از بغداد به شهر آن‌ها رفت = مغالطه نگارشی کلمات

۲- مغالطه دوم: او بر اسب نشست و دستی بر سرش کشید = مغالطه ابهام در مرجع ضمیر

۳- مغالطه سوم: پادشاه گفت خون کسی در شهر ریخته نمی‌شود و یکی از منتقدان را در خارج از شهر گردن زد = توسل به معنای ظاهری

سوال ۱۸

استفاده از عبارات دویپهلوی در عبارات مذکور می‌تواند باعث بروز خطای اندیشه شوند. ابهام موجود در جملات صورت سؤال، ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است.

سوال ۱۹

باز (پرنده - در مقابل بسته)

عین (چشم - چشمه - خورشید - رئیس لشکر)

توپ (وسیله بازی - از آلات جنگی)

شیر (حیوان جنگل - مایع سفید رنگ خوردنی)

سوال ۲۰

(۲) روستای بزرگ و آبادی است (مطابقه)

(۱) از روستا پرسیدم (التزام) (در اینجا مراد مردم روستا هستند)